

Steen Lynge
Inatsisartunut ilaasortaq, Demokraatit

§ 37 naapertorlugu apeqqummut 256/2018-imut akissut

12-10-2018

Sags nr. 2018 - 19460

Akt nr. 8849477

Postboks 1160

Tlf: 34 50 00

Fax: 34 55 05

3900 Nuuk

Email: pin@nanoq.gl

www.naalakkersuisut.gl

1. Naalakkersuisut qanoq isumaqarfigaat, nakorsanik EU-mi ilinniarsimasunik atorfinititsisinnaaneq?

Akissut:

Peqqinnissaqarfimmi sulisunik EU-p iluani ilinniagaqarsimasunik atorfinititsisinnaanermut periarfissat misissorneqarnissaat pitsasumik isigaara. Maanna nakorsanik atorfinititsisoqartalereerpoq Danmarkip avataani EU-mi nunani allani ilinniagaqarsimasunik. Nakorsat taakku piffissami sivisunerusumi Danmarkimi sulinikuugamik Danmarkimi akuersissuteqarput qallunaatullu oqaluttarlutik.

Maannakkuugallartoq nakorsanut piumasaqaatigineqartarpooq nunatsinni atorfinitinnissamut Danmarkimi akuersissuteqarnissaq. Tamanna inatsisitigut piumasaqaataanngilaq matumanili Danmarkimi malittarisassat inatsisillu malittuarneqarnikuupput. Tamatumani qulakteerniarlugu nakorsat ilinniarsimasuunerat kiisalu qaffasissumik akuersissuteqarnerat.

Nakorsanik sulisunillu allanik qallunaatut oqalussinnaanngitsunik atorfinititsinissamut arlalinnik akornutissaqarpoq. Maannamut Kalaallit Nunaanni nalinginnaasuuvooq napparsimasut nalunaarsuiffiini oqaatsit atorneqartut qallunaatuujusarneri imaluunniit kalaallisuuujusarneri. Tamannali inatsisitigut piumasaqaataanngilaq. Assersuutigalugu akuerineqarnikuovoq ilaatigut tarrarsuilluni misissuinerit ilai nunani allani nalilerneqartarneri taakkunani akissutit tuluttut allassimasarlutik. Suliani taakkunani nakorsaq paasissutissanik atuisoq taannaavoq tuluttut allassimasunik paasinninnissamut akisussaasusoq. Sullitat pillugit isumannaatsuunissamut ilaatigut unammillernartoqassaaq ass. sulisunik tuluttuinnaq oqaluttunik atorfekartitsinermi. Suliami nalinginnaasumik oqalutsinik pissarsiniarnissaq unammillernartoqarsinnaavoq peqqinnissaqarfimmi sulisut nunani avannarlerni oqaatsinik atuisuunngippata.

2. Nunani aalajangersimasuni nakorsanngorniartarneq naammattumik pitsaassuseqartutut isumaqarfingeqanngippat taava EU-p iluani nunaqarnerluni nakorsanngorniartarfeqartunik Danmarkimi nunanilu avannarlerni pitsaatigisutut nalilerneqarsinnaasumik?

Akissut:

Aap, tamanna periarfissaavoq kisiannili unammillernartut pillugit apeqqut 1-imi akissutinut innersuussisoqarpoq.

3. Apeqqut 2 naaggaarneqassappat, taava sooq taamatut isumaqartoqarpa?

**4. Naalakkersuisut ilimagineginnerlugu nunani soorlu Tysklandimi Tuluit
Nunaannilu immikkut ilisimasallit Danmarkimisut qaffasitsigisumik imaluunniit
suli qaffasinnerusumik piginnaaneqarsinnaasut?**

Akissut:

Apeqqut 2-mut akissummut innersuussisoqarpoq.

**5. Apeqqut naaggaarneqassappat, taamatut akissuteqarnerminni Naalakkersuisut
suna tunngavigaat?**

**6. Naalakkersuisut misissussamaarnerlugu nunani allani soorlu Tysklandimi
Tuluit Nunaannilu immikkut ilisimasalinnik suleqateqarsinnaanissaq?**

Akissut:

Nakorsat suliassaanut atatillugu pingartumik Nuup avataani peqqissaavinni kiisalu qitiusumik napparsimmavinni tamatigoortumik nakorsatut piginnaasallit kiisalu pilattaasartut annertuumik piginnaasallit amigaatigineqarput. Nakorsat taakku immikkut pisariaqartinneqarput piginnaasaat peqqissaavinni kiisalu napparsimmavinni pisariaqartinneqarmata. Nakorsat taakku nakorsatut immikkut ilisimasalittut isigineqanngillat. Nuummi nakorsat immikkut ilisimasallit ass. tarnip pissusaannik ilisimasallit amerlanngitsut amigaatigineqarput.

Suliassaqarfinti immikkut ilisimasaqarfiusut iluanni Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfik Region Hovedstaden-imut pingarnertut isumaqatigiissuteqarpoq. Suleqatigiinneq, naammaginarluinnartumik ingerlaasoq kiisalu siunnersortinnissamut avitseqatigiinnissamullu ujartuiffiusinnaasoq. Napparsimasut immikkut katsorsaanernik pisariaqartitsisut Kalaallit Nunaanni neqeroorutigineqarneq ajortunik Danmarkimi katsorsarneqartarput.

Suliassaqarfinti immikkut ilisimasaqarfiusuni misissuinerit, nassuaanerit katsorsaanerlu Nuummi ingerlanneqarnissaat naleqquutuuppat, tamanna ass. iviangikkut kræfteqarneq pillugu suliassaqaarfiup iluani maanna pisarpoq tassani immikkut ilisimasalik sapaatip akunneri arfinilikkaarlugit Nuummukartarpoq.

Immikkut suliassaqarfiit iluanni allanik immikkut aaqqiissuteqartoqassappat tamanna uninngavissanik kiisalu immikkut ilisimasalimmut sullisisussanik sulisussanik amerlisitsinermik piumasaqaateqassaaq ilaatigullu pisut ilaanni immikkut atortussanik pisariaqartitsisoqassalluni.

Tamanna tunngavigalugu suliassaqarfiit immikkut ilisimasaqarfiusut iluanni Danmarkip avataanniittunik nunanik allanik suleqateqarnissaq maannakkuugallartoq pisariaqartinneqanngilaq.

7. Naalakkersuisut misissorsinnaanerlugu Tysklandimeersunik imaluunniit Tuluit Nunaaneersunik nakorsanik atorfinitsitsisoqarsinnaanersoq piffissami killilimmi Kalaallit Nunaanni sulisinnaasunik?

Akissut:

Tuluit Nunaannit Tysklandimillu nakorsanik sulisussarsiortarnissaq ajorinngilara, tassungalu atatillugu misissuineq aallartissallugu.

8. Naalakkersuisut tusagassiutitigut nalunaarutigaat Danmarkimi nakorsanik pilerisaarinissaq pillugu Danmarkimi sulisussarsiortarfimmik pilersitsiniarlutik, soormita Naalakkersuisut Danmarki nunallu avannarliit kisiisa aalluppaat uffa nunat taakku aamma nakorsassaaleqereersut?

Akissut:

Kalaallit Nunaat, akuersissutit minnerunngitsumillu oqaatsit pillugit ilisimasaqarnissaq eqqarsaatigalugu nakorsanik sulisussarsiornermi Danmarkimi sulisussarsiortarfik naleqquttorujussuuvoq

Danmarkimi sulisussarsiortarfimmik pilersitsinikkut Danmarkimuinnaq killiliisoqassangilaq. Danmarkimiinnermi peqqinnissaqarfiup iluani sulisussanik nunanit allaneersunik ineriertorermut qaninnerulertoqassaaq taamaasillunilu ineriertorneq qanimut malinnaavigineqassalluni. Ilanngullugu sulilersussap suliassaraa, suliasussat nunanit allaneersut kisalu peqqinnissaqarfinni allani, matuma ataani Danmarkimi Islandimilu misilitakkat pillugu periarfissanik misissuinissaq.

9. Naalakkersuisut Danmarkip ungataani suleqatissarsiorsinnaanissaminnut isumaqatigiissutinik inatsisinilluunniit aporfissaqarsimanerlutik?

Akissut:

Apeqquummut 1-mut akissut takuuuk.

Naalakkersuisut isumaqatigiissutinit Danmarkillu saniatigut nunanik allanik suleqateqarnissamut akornusiisunik inatsisinit pituttorneqanngillat. Napparsimasut peruluttut napparsimasullu katsorsarneqaqqittussat, ass. Danmarkimi, Islandimut aallartinneqartarpuit, tassanngalu misilitakkat takutippaat minnerpaamik qallunaatut oqalussinnaasunik nakorsaqarneq imaluunniit peqqinnissaqarfimmi sulisoqarneq unamminiarnartuusoq. Ukiorpaaalunni Islandimut suleqateqarnerup annertusarnissaa periarfissaasimangilaq oqalutsinik amigaateqarnerup kingunerisaanik. Napparsimasut oqaatsinik kalaallisut ilaatigullu qallunaatut taamaallaat ilisimasaqarneq pissutigalugu oqalutsit pisariaqartittuarpaat. Tunngaviunerpaanulluunniit ass. akunnitarfimmut inissinniarnermi il.il. oqalutsit pisariaqartinneqakkajuttarput. Tamatuma ajoraluartumik tunngavilersorpa, maannakkuugallartoq tuluttut oqaluttunik nakorsaqarsinnaaneq periarfissaannigitsoq.

10. Naalakkersuisut Nunat Avannarliit ungataaneersunik nakorsanik atorfinissaat mattunneqarsimanerluni isumaqatigiissutit inatsisilluunniit atuuttut pissutigalugit?

Akissut:

Naamik.

11. Naalakkersuisut qanoq iliorsinnaappat nunani allaneersunik soorlu

Tysklandimeersunik imaluunniit Tuluit Nunaanneersunik nakorsanik

atorfinititsinissamut aporfiusinnaasut piiarniarlugit?

Akissut:

Siunissami qaninnerusumi nakorsanik akuersisarnermut tunngatillugu akisussaaffiup tigunissaanut periarfissat misissorusuppakka.

Tamatuma saniatigut aaqqiissutit immikkut ittut atorlugit nakorsanik allamiunik atorfinititsinissamut periarfissat misissornerorusuppakka, tamatumani nakorsat Kalaallit Nunaanni sulinissamut piareersarneqartassallutik. Nakorsat oqaatsitigut piginnaasaasa ineriaortinnissaasa aallunnerisigut ilaatigut taamaaliortoqassaaq.

Aamma pingaaruteqarpoq atugassat allat nakorsanut taakkununnga neqeroorutigineqarsinnaasut ass. ineqarneq, atuarfiit aamma meeqlanik paaqqinnittarfiiit, internet minnerungitsumillu aningaasarsiatigut atugassat eqqarsaatigineqarnissaat.

12. Naalakkersuisut suliamut tunngatillugu allanik soqtiginartunik paasissutissiisinnaanerlutik?

Akissut:

Ilisimatitsissutigineqarsinnaavoq Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Nunanullu Allanut Naalakkersuisoq inuuusuuttut amerlanerusut nakorsangorniarluni ilinniarnermik naammassinninnissamut perarfissaasa pitsangorsarnissaasa eqqartornissaat siunertaralugu oqaloqatigerusukkakku.

Tamatuma saniatigut Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoq peqqinnissaqarfimmi sulisut atorfekartitaanermi atugassarititaasa pitsangorsarnissaannut perarfissat pillugit oqaloqatigerusuppara.

Inussiarnersumik inuullaqqusillunga

Doris J. Jensen